

нията на Бога, той ще се издигне от невежеството към доброто.

За начина на духовното извисяване и правилата на живота вярващият може да научи от книгите на хилядолетното ведическо знание, съдържащи цялото знание за материалния и духовния свят и обясняващи подробно всичко, което трябва да знае вярващият. Сред книгите особено практическо значение има Бхагавад Гита.

Изучаването и практическото усвояване на ведическото знание минава през четири етапа: 1) изучаване на ведическите книги; 2) поддържане на дом и семейство; 3) посещаване на светите места в Индия; и 4) живот в отречение и монашество. Те обаче не са задължителни за всички вярващи (бхакти).

За да може да извърши своя път в духовното развитие, човекът, проявил стремеж към това, трябва да бъде ръководен от духовен учител. Той му дава първото посвещение (харинама), при което му освещава броеница и му дава духовно име и кантимала (гердан, направен от "святото" дърво Туласи), който да носи на врата. Когато ученикът докаже, че е усвоил ведическото знание на книгите "Бхагавад Гита" и "Шримад-Бхагаватам", следва второ посвещение – брахмана. При него той получава свещен шнур (навит памучен конец), който трябва да носи през рамото до тялото. Когато вярващият реши да се оттегли от светския живот и да поеме пътя на монашеството, той дава обет за това пред друг монах и пред Върховната Божествена Личност. Тогава той получава правото да носи данда (тояга), която обозначава неговия духовен сан.

Вярващите бръснат главите си, но оставят опашка от косата. Според вярването им, чрез нея те ще бъдат измъкнати от гробовете при прераждането. Носят и дълги, оцветени в жълто роби. Напоследък избягват да се появяват облечени така, за да не бъдат отличавани от останалите хора.

Особено важно значение в кришнаитското общество се отделя на храната (прасадам). Тя е вегетарианска, приготвя се по древни ведически рецепти лично от самите вярващи, поднася се в храма пред изображението на Кришна, придружена с пеене на санскритски химни. След 10–15 минути, когато тя се "очисти" от кармични реакции, може да бъде употребявана.

Обикновено кришнаитите живеят заедно в храмовете на Кришна, но спазват строг морал. Мъжете и жените спят отделно и са

заедно само при почитването на храма, при приготвянето на храната, изучаването на свещените писания, посещенията на лекции и при шествията по улиците. Те водят аскетичен живот – не употребяват месо, риба, яйца, не пият алкохол, чай или кафе, не пушат и не употребяват упойващи вещества, нямат извънбрачни връзки и не вземат участие в хазартни игри. Това са 4-те принципа, които осигуряват стълбовете, на които се крепи тяхното учение – чистота, честност, ненасилие и състрадание. Според изискванията, ставането от сън е в 4 часа сутринта. Пее се за славата на Бог махамантра, закусва се, чете се Бхагавад Гита. Следва почитване на храма, след което всеки тръгва по определените му от Обществото задачи – едни на работа, други – по улиците, където продават своята литература, пеят химните си и разпространяват своето учение. Всички участват в уличните шествия и церемонии, като възпяват светите имена на Бога и носят неговите изображения. Вечер пак изучават свещените книги и се молят, после вечерят и към 21–21,30 ч. лягат. Животът им се ръководи изцяло от водача. Мнозина от тях се отричат от предишния си живот – от училището, работата, семейството. Това, към което се стремят, е да спазват строго правилата на *Обществото за Кришна съзнание* и да развият толкова силно любовта си към Бога, че да стигнат до състояние на "трансцендентално щастие". То има осем признака: човек стои безмълвно на място, изпотява се, настръхват космите на тялото му, пресеква гласът му, тялото започва да трепери, после изпада в безсъзнание, екстазен плач и транс. Това състояние може да се постигне, като вярващите спазват от сутрин до вечер многобройните правила на живот и изисквания за отношение към Кришна, към другите хора и помежду си.

Характерно за *Обществото за Кришна съзнание* е, че реагира много остро на критиките към него – всички, които не го възприемат, са категоризирани като "абсолютно луди" и "ръководени от демони".

На Запад има вече няколко случая, когато привърженици на Кришна са съдени за притежаване на оръжие, търговия с наркотици и за криминални прояви. Особено нашумява делото срещу тях в началото на 70-те години във Франция, когато *Обществото* е обвинено, че ползва психотропни вещества за обработка на свои последователи – държи ги в пълно подчинение, принуж-